

Asia

**EU:n ja GCC:n ulkoministerikokous 6.10.2025****1. ESILLÄ OLEVAT KYSYMYKSET**

EU:n ja GCC:n välinen ulkoministerikokous (Joint Council) järjestetään Kuwait Cityssä 6.10.2025. Kuwait toimii GCC:n kiertävänä puheenjohtajamaana v. 2025. Lisäksi edellisenä iltana järjestetään korkean tason foorumi (High Level Forum), joka on EU:n Persianlahden erityisedustajan di Maion aloite, epävirallinen ja vapaamuotoinen keskustelutilaisuus alueellisista turvallisuuskysymyksistä ja yhteistyöstä. Ministerikokouksen asialistalla ovat erityisesti alueelliset kysymykset kuten Gazan tilanne, Ukraina, Jemen, Punainenmeri, Irak, Syyria, Libanon sekä Afrikka (Sudan ja Afrikan sarvi). Lisäksi keskustellaan EU:n ja GCC:n välisestä yhteistyöstä, etenkin vuoden 2024 huippukokouksessa sovitun yhteisen julkilausuman toimeenpanon edistymisestä. Korkean tason foorumin agendalla ovat ainakin Iran ja merenkulun vapaus. Ulkoministerikokousta isännöivät Kuwaitin ulkoministeri, GCC:n kuwaitilainen pääsihteeri sekä EU:n korkea edustaja Kaja Kallas.

**2. SUOMEN TAVOITE**

Suomi kannattaa EU:n ja GCC-jäsenvaltioiden välisten suhteiden tiivistämistä ja sen siirtämistä strategisemmalle tasolle GCC:n ja sen jäsenvaltioiden alueen poliittisen ja strategisen merkityksen lisääntyessä. GCC-maiden kanssa on tärkeää käydä dialogia ja vahvistaa koordinaatiota mm. Venäjän hyökkäyssodasta Ukrainassa, Lähi-idän tilanteesta ja Gazan sodasta sekä Persianlahden alueen ja Punaisenmeren turvallisuuskysymyksistä etenkin viimeaikaisten tapahtumien valossa. Suomi katsoo myös, että EU:n on tärkeää panostaa EU:n ja GCC:n välisten taloudellisten, kaupallisten ja investointisuhteiden vahvistamiseen, ml. puhdas siirtymä ja digitalisaatio. GCC-alueen kanssa tehtävässä yhteistyössä on tärkeää ottaa huomioon myös sen erityisrooli merkittävänä energiantuottajana.

### 3. NEUVOTTELUTILANNE

Edellinen EU:n ja GCC:n välinen yhteinen ulkoministerikokous järjestettiin Brysselissä 15.10.2024. Tänä vuonna ulkoministerikokoukseen osallistuu poliittinen alivaltiosihteeri Outi Holopainen. Ministerikokouksesta annetaan yhteinen julkilausuma. Ministeritason kokous on jatkoa vuoden 2024 EU:n ja GCC:n väliselle ensimmäiselle huippukokoukselle 16.10.2024, jossa Suomea edusti pääministeri Orpo. Huippukokouksesta on tiedotettu eduskuntaa tavoitemuistiolla nro EU/350/2024-UM-4. Korkean tason foorumi järjestettiin ensimmäisen kerran Luxemburgissa huhtikuussa 2024, ja Suomea edusti ulkoministeri Valtonen.

Ulkoministerikokouksen tarkoituksena on seurata EU:n ja GCC:n sekä EU:n ja GCC:n jäsenmaiden välisten suhteiden edistymistä kuten huippukokouksessa sovittujen neuvottelujen aloittamista strategisesta kumppanuussuhteesta ja vapaakauppasopimuksista. Neuvottelumandaatista tiedotettiin eduskuntaa 13.5.2025 päivätyllä E-kirjeellä E 41/2025 vp. EU:n ja Arabiemiraattien väliset neuvottelut vapaakauppasopimuksesta aloitettiin heinäkuussa 2025.

Ulkoministerit keskustelevat ja tekevät tilannearvion myös alueellisista ja maailmanlaajuisista yhteisistä haasteista kuten yllä mainittu.

### 4. TAUSTA

EU:n suhteiden kehittämisen pohjana GCC:n (Persianlahden yhteistyöneuvosto) ja sen jäsenvaltioiden kanssa toimii EU:n yhteinen tiedonanto strategisesta kumppanuudesta Persianlahden maiden kanssa vuodelta 2022. EU:n tavoitteena on tiedonannon pohjalta vahvistaa yhteistyötä GCC-maiden kanssa EU:n globaalin roolin vahvistamiseksi sekä unionin intressien ja arvojen edistämiseksi. Persianlahden alue on dynaaminen ja kehittyvä alue, joka muodostaa myös tärkeän portin Euroopan, Aasian ja Afrikan välille. Tiivistyvän yhteistyön avulla olisi myös helpompaa vastata yhä kasvaviin maailmanlaajuisiin haasteisiin kuten kansainvälisen oikeuden rikkomuksiin, sääntöpohjaisen kansainvälisen järjestyksen kohtaamiin haasteisiin, konflikteihin, pandemioihin, energiaturvallisuuteen ja ilmastomuutokseen. Persianlahden yhteistyöneuvostoon kuuluvat Qatar, Bahrain, Kuwait, Oman, Saudi-Arabia sekä Yhdistyneet Arabiemiraatit.